

Abadia de Sant Josep de Clairval

Carta de l'estiu 2011

Estimats Amics,

Es podria tenir un coneixement "intel·lectual" molt complet del cristianisme i alhora, que no formés part de la nostra vida. El que cal assolir és la plenitud de vida interior, la fe íntima que transmuta l'ànima, i és aquest do que hem de demanar nit i dia al nostre Déu, sent l'únic qui ens ho pot concedir». La profunditat d'aquestes paraules de l'Elisabet Leseur, dites a una amiga, ens revelen el perfil de la seva ànima, ens la dibuixen; les seves paraules descriuen i il·luminen el seu camí espiritual.

L'Elisabet Leseur neix el 16 d'octubre de 1866, a París, sent la primera dels fills de l'Anton i de la Maria-Laura Arrighi. Tres nois i una nena que va néixer després. El seu pare, d'origen cors, és doctor en dret; gràcies a la seva serietat aconsegueix una situació envejable al Palau de Justícia. La mare ensenya a pregar als seus fills i els apropa a l'amor a Déu. L'Elisabet escriu un primer diari on anota, el 14 de novembre de 1877: «Ahir vaig anar a catequesi per primera vegada. Oh! això sí que m'interessa! Estic molt contenta perquè aquesta setmana aniré a confessar-me; en tinc necessitat»... L'Elisabet estableix un mètode de vida, i se l'aplica, com també, cada dia, fa meditació segons la capacitat de la seva edat. Es fa el propòsit de corregir els seus defectes, però no és fàcil: «Doncs no!, no sóc més sàvia, ans el contrari, -diu ella- quan em diuen una cosa, jo dic el contrari sobretot amb en Pere (el seu germà). Mai vull reconèixer que m'he equivocat». El mes de maig de 1879 fa la primera Comunió i rep el Sagrament de la Confirmació. La seva clara tendència per tot allò intel·lectual i artístic no li fa perdre de vista l'altre afer seriós: «El predicador ens ha parlat de la missió de la noia jove i de la dona cristiana -escriu després d'un recés-. Ens va dir que aquesta missió era divina. Que podríem, estant de pas a la terra, fer el bé o el mal. També, que havíem de témer l'egoisme que només porta a pensar en si mateix».

L'Elisabet té uns vint anys quan coneix en Fèlix Leseur, nascut el 22 de març de 1861 a Reims. En Fèlix és el tercer fill d'una família benestant. El seu pare, advocat brillant, és membre de diverses agrupacions catòliques. La mare, dona de gran pietat, ha sabut formar una llar presidida per l'amor i cultivar l'esperit altruista dels seus fills. En Fèlix fa l'escolaritat catòlica. Àvid lector, devora d'amagat els autors llibertins del segle XVIII i els romàntics del XIX. L'apassionava la geografia però es decideix per una carrera útil per al servei de les colònies

Els esposos Leseur

Drets reservats

franceses. Inclús, s'interessa per les regions llunyanes on desitja ser enviat. Estudia medicina a Reims, en un entorn de materialistes convençuts. Ell mateix va cap a la negació de tot dogma i abandona tota creença religiosa. No obstant, no trenca obertament amb l'Església per no entristir els seus pares. Acaba la seva formació a la Facultat de Medicina a París. Al principi, l'ambient d'activitat febril de la capital el complau; arreu troba l'oportunitat d'aprendre però també de gaudir: teatres, concerts, cabarets artístics... Escriu articles en diversos diaris, els quals demostren l'amplitud dels seus coneixements, i la seguretat del seu criteri. En unes quantes línies convençudes i documentades, posa de relleu els fets susceptibles pel gran públic.

Les mateixes aficions

Uns amics li presenten l'Elisabet Arrighi de la qual admira l'alegria i la finesa d'esperit, l'elegància de la seva actitud, l'exquisida sensibilitat i la gran cultura. Malgrat una divergència de parer sobre la religió, els dos joves comparteixen les mateixes aficions, les mateixes reaccions en front dels esdeveniments, la mateixa curiositat intel·lectual. Es prometen el 23 de maig de 1889. Poc després, els pares de l'Elisabet fan entendre a Fèlix que no acceptarien mai que la seva filla marxés amb ell a ultramar. Renuncia doncs a la carrera colonial per casar-se amb l'Elisabet. Aquest gest d'amor veritable i profund, així com el compromís d'en Fèlix en donar-li tota la llibertat per practicar la seva religió, anima a

l'Elisabet a pensar que podrà ajudar a conduir-lo cap a la fe de la seva infància. Es casen el 31 de juliol de 1889. Cap a finals d'estiu, l'Elisabet es veu afectada per un abscess intestinal. No es refarà completament fins mesos després i aquest problema li deixarà seqüeles la resta de la seva vida.

El mes de març de 1892, Fèlix és contractat per un diari, "La République Française", de tendència fortament anticlerical. Hi publica articles sobre política estrangera i les colònies. L'octubre de 1894, passa a la redacció de "Le Siècle", un altre gran diari parisenc molt anticlerical. Poc després, és anomenat membre del Consell Superior de les Colònies, amb residència a l'Àfrica. Però Fèlix renuncia al càrrec i entra al consell d'administració d'una gran empresa d'assegurances, on el germà de la seva sogra n'és el director. Ben aviat el substitueix.

Buscar motius per no creure

El matrimoni Leseur fa una vida mundana. L'Elisabet s'acostuma a sortir fins tard: sopars als restaurants de moda i espectacles... Embriagat per aquest ambient materialista, Fèlix s'esforça en «buscar motius per no creure» com ho fa un veritable cristià que els busca per creure. S'ha muntat una biblioteca on s'hi pot trobar tots els grans mestres del lliure pensament, del modernisme o bé del protestantisme lliberal. Poc a poc es torna intolerant, inclús agressiu de cara a les conviccions de la seva dona. De totes maneres, aquest desacord no emboira l'amor del matrimoni ni la intimitat de casa. Quant a l'Elisabet, desenvolupa notablement la seva cultura general en l'estudi del llatí, del rus i del italià. Però també llegeix autors, el pensament dels quals té una influència no beneficiosa per la seva fe, i perd l'hàbit del recolliment i la pregària.

De 1893 a 1897, Fèlix i la seva dona fan llargs viatges a l'estranger: Roma, Tunísia, Alemanya i Europa del Est. En tornar, l'Elisabet abandona tota relació amb Déu. Un dia de l'any 1898 diu al seu espòs: «Ja no tinc res per llegir. Dóna'm quelcom d'interessant». Calculant com acabar de destruir la fe de la seva dona, en Fèlix li aconsella les obres de Renan, autor brillant però racionalista. L'Elisabet comença a llegir "La vida de JESÚS". Ben aviat, gràcies a la seva brillant intel·ligència i a la seva cultura, comprèn que darrera d'aquest estil seductor s'hi amaga la manca de sinceritat i les hipòtesis fràgils. Torna a començar amb els evangelis: el contacte amb la persona i la paraula de JESÚS, torna a despertar la intensa vida religiosa de la seva joventut. En Fèlix, sorprès pel canvi imprevist de la seva dona, referma les seves crítiques referent al cristianisme, i gaudeix escarnint el que és més preuat per l'Elisabet. No obstant, ella suporta amb serenitat aquestes contrarietats i s'esforça en romandre com una esposa atenta, sol·licita i plena de tendresa.

L'11 de setembre de 1899, l'Elisabet comença un diari nou: «Estic estudiant filosofia –escriu– i el tema m'interessa molt». Aquests coneixements li aclareixen

molts dubtes, i ordenen el seu esperit. «No comprenc que no valorin més l'educació femenina». Medita continuadament l'Evangelí i llegeix els escrits dels Pares de l'Església i els Sants. Tot això la capacita per a sostenir discussions profundes amb el seu marit o amics ateu; rebutja els seus arguments amb serenitat i el sentit de l'oportunitat ben afinat.

Renovada per ell

De 1899 a 1901, el matrimoni fa nous viatges: visiten Rússia, l'Àsia menor, Grècia, Itàlia, Espanya, el Marroc, Bèlgica i Holanda. Al final del viatge turístic, tornen apressats a París perquè l'Elisabet pateix una patologia hepàtica. L'any 1902, s'instal·len durant l'estiu a la casa que es van fer construir a Jougue, a la comarca del Jura. L'estada tranquil·la en aquest lloc fa que l'Elisabet millori. L'any següent van a Roma amb un matrimoni amic. El dimecres de la setmana de Pasqua, a la basílica de Sant Pere, l'Elisabet rep una gràcia poc ordinària després de la Comunió, i escriu: «He sentit viure en mi, present, aportant-me un amor que no sabia explicar: el Crist beneit... M'he sentit renovada per Ell fins el fons del fons». No ho comenta al seu marit, esperant que per ell arribi l'hora de la seva gràcia.

Per expressar a en Fèlix el seu afecte, l'Elisabet li escriu l'any 1904: «Gràcies per tot i sobretot, per ser com vols ser. I perdona'm per ésser algú que no val gran cosa i que no ha millorat més que sota la influència del sofriment acceptat, acceptat gràcies a un auxili i a una força més gran que la meua. A causa d'això, cal ser indulgent amb les conviccions que el temps i Déu han fet profundes, i gràcies a les quals no m'he convertit en una persona de caràcter malcarat i egoista». Malgrat la seva sòlida unió amb en Fèlix, es genera algun conflicte... Ella rebutja decididament el casament d'un amic d'ell, amb una divorciada. Fèlix esclata furiosament, però ella manté la serenitat i espera el moment per a poder-ho raonar. Aquesta diferència és l'únic esclat seriós en la convivència dels 25 anys de matrimoni. L'Elisabet estima molt el seu marit i desitja abans que res, veure'l tornar a Déu. Ella ofereix a Déu totes les petites penes, contrarietats, humiliacions «les quals abunden en les nostres jornades», així com les proves més penoses de la malaltia i dels sofriments morals.

La primavera de 1905, la germana de l'Elisabet, la Julieta, mor de tuberculosi. Està profundament afectada i la seva ànima fa un tomb: Ara sap acceptar el sofriment amb molta més pau. Els lligams espirituals que romanen amb la Julieta, més enllà de la mort, li fan prendre consciència del dogma de la comunió dels sants: «Gràcies a aquest dogma beneït –escriu– la persona més solitària, la més pobra, a la qual la malaltia ha enllitat dolorosament, i que accepta aquests sacrificis quotidians, un tal ésser pot exercir una influència i aconseguir, per la gràcia divina, el que la seva acció potser no hauria pogut... Ni una de les nostres llàgrimes, cap de les nostres pregàries es perd, ans tenen una força que molta gent

no sospita. Escriu, també: «Cada ànima que s'eleva, eleva el món».

Percebre el sofriment amagat

Déu no va concedir a l'Elisabet el goig de la maternitat, però li va donar un do especial pels infants, que la impulsa a tenir-ne cura, distreure'ls fent-los treballar per a créixer moralment bé. Col·labora amb la Unió Familiar, conjunt d'instruccions fundades amb l'objectiu d'ajudar les famílies obreres. Una mica més tard, ofereix els seus serveis a la Unió popular catòlica, obra que es fonamenta sobre dos principis: fer caritat, pagant de la pròpia butxaca; buscar constantment la reconstrucció de les ànimes i la seva salvació eterna, sigui quina sigui la seva condició. L'Elisabet aprèn a conèixer més íntimament el sofriment humà. «Quantes vegades una paraula, una mirada, un gest que ningú percep, revelen un sofriment ignorat, escriu ella; si se sabés interpretar aquesta expressivitat, així com s'observen moltes coses que no valen la pena, quantes coses descobriríem i ens estalviariem moltes paraules maldestres, inoportunes». Quant a l'Elisabet, amb el seu somriure encisador, acull les persones que venen a veure-la, malgrat la visita sigui inoportuna.

El juliol de l'any 1910, el matrimoni Leseur va a Beaune per a visitar el cèlebre hospici regit per unes religioses: "l'Hôtel-Dieu". Una relació profunda es genera entre l'Elisabet i la germana Maria Goby: «L'amistat d'aquesta germana –escriu a la seva mare– imprimeix una gran dolçor en la meua vida, i això em treu el patiment referent a les meves malalties i operacions». Durant aquests anys, l'Elisabet pateix una patologia crònica de fetge que exigeix, tot sovint, repòs absolut. Operada d'un càncer de mama, a principis de març de 1911, ella ofereix la seva vida a Déu. De vegades, el sofriment l'aclapa de tal manera que no li és possible fer res: «Vostè sap que he passat una gran prova, escriu a la germana Goby. Això ha estat la destrucció de la meua força, de la meua virtut, i el patiment, no permetent el pas del pensament, de la pregària, heus aquí la buidor de tot plegat. Jo combregava així; certament era Ell que ho aportava tot, ja que jo, només ofería el meu sofriment». El seu patiment la fa encara més comprensiva pel dels altres. Escriu a un amic que tenia una forta tendència a queixarse: «Que aquell qui, explícitament o bé en el fons de si mateix no s'hagi planyut mai, que tiri la primera pedra; no seré jo... Hi ha moments que la nostra pobra i ensorrada naturalesa es lamenta, com ho ha fet JESUCRIST al Calvari, ho ha sentit fonament i pensa que està abandonat... Crec que el sofriment ha modelat i ha despertat en vostè, la pietat i la simpatia humana, cosa que potser el benestar no us hauria donat amb la mateixa força».

L'any 1912, els Leseur van a Lourdes. La visió dels malats impressiona a en Fèlix: «Estava al costat d'un jove sacerdot, estirat en una llitera, immobilitzat per una paràlisi, explica. Em deia a mi mateix: És immoral portar un malalt d'aquest tipus, aquí... Heus aquí una persona

que, evidentment, no podrà ser guarida, i tornarà a casa afligit. Però per sorpresa meua, tot i que el pacient no fou guarit, l'expressió del seu rostre era de joia i d'una pau profunda. Aleshores vaig dir-me: Hi haurà quelcom que no entenc! És realment estrany! Si fos jo, ja m'hauria revoltat!» Poc després, en Fèlix veu la seva dona pregant davant la cova: «Veia –diu ell– la visió d'un fet que se m'escapava, que no comprenia pas, però que se m'apareixia nítidament: allò sobrenatural»...

«Torno a París molt inquiet, però tot això s'esborra ràpidament de la meua memòria, aparentment». De fet, en aquest instant, l'Elisabet demanava a MARIA la conversió del seu marit. Feia poc havia escrit a la germana Goby: «Sóc, amb respecte i emoció, davant l'obra que Déu fa en l'ànima del meu estimat espòs; es podria dir que Ell prepara el terreny envers la fe! Però per obtenir la fe, cal unir més que mai les nostres pregàries i sacrificis». L'estiu següent, després d'una passejada amb la germana Goby, l'Elisabet prediu la seva pròpia mort prematura, la conversió d'en Fèlix i el seu ingrès en la vida religiosa.

Un bany de serenitat

L'any 1913, el càncer de l'Elisabet fa una metastasi generalitzada. Tot seguit d'una novena a la germana Teresa de l'Infant Jesús, ve la treva. L'Elisabet sent una gran devoció per la santa carmelita de la qual cosa el seu marit es burla: «És una actitud infantil, no té importància, ans el contrari, és molt important, respon ella, però tu no pots comprendre-ho encara». La treva, el descans és, de totes maneres, molt breu i el mal continua fent estralls. En Fèlix s'estranya de la revifalla de la seva esposa: «Quan tornava a casa –escriu ell– i notava que estava de bell nou prop d'ella, recuperava la pau, i reprenia una mena de confiança que no sabia com explicar-ho... Era, segurament, la llum d'aquesta pau íntima, d'aquesta serenitat que Déu obsequia a les ànimes que han esdevingut totalment seves». Les altres persones que s'apropen a l'Elisabet, comproven estranyades, una sensació semblant. Un dels amics de la parella, recomana a la seva dona, quan està angoixada: «Doncs vés a veure l'Elisabet i pren un bany de serenitat».

El 24 d'abril de 1914, l'Elisabet comença a delirar. En un moment de consciència, estira els braços cap el seu marit amb una immensa expressió de tendresa. Poc després entra en estat de coma. En Fèlix li fa administrar la Unció dels malats. El 3 de maig, l'Elisabet fa el darrer sospir en braços d'en Fèlix. Quan contempla l'expressió relaxada del rostre estimat, sent que la bellesa d'aquesta vida no pot desaparèixer. En obrir el testament redactat amb intenció, torna a sentir la presència d'ella al seu costat, que li diu: «Estima les ànimes –deixà escrit ella– prega, sofreix i treballa pels altres. Mereixen tot el nostre esforç, el nostre dolor i els nostres sacrificis».

Fèlix troba el diari de l'Elisabet i pren consciència del patiment que ell li ha causat involuntàriament, com els

sacrificis fets per assolir el seu retorn a Déu. L'Elisabet havia aconseguit tal serenitat, tal elevació de pensament, per la seva pietat fervent. Això el trasbalsa.

« Aquí, a prop meu »...

El mes de juny de 1914, en Fèlix fa un viatge amb un amic. Dins el cotxe, de sobte, té la sensació de percebre la presència de l'Elisabet: « N'he tingut la impressió molt clara – escriu ell – estava aquí, a prop meu; penso immediatament: Ella viu, la seva ànima està al meu costat, acabo de tenir la impressió quasi física de la seva presència. L'emoció va ser d'una tal intensitat, impossible dominar. Però aleshores, em deia repetidament, si l'Elisabet és viva com el meu sentiment m'ha fet sentir, és que l'ànima és immortal; és doncs que Déu existeix, que el món sobrenatural és la veritat ». Alguns dies després, a la basílica de Paray-le-Monial, sent una nova crida: « He tingut la percepció més precisa encara, de l'estimada presència; vaig caure de genolls en un reclinatori. M'adreçava a Nostre Senyor. Em semblava realment que Ell era allà, on el Sagrari i que la seva infinita Bondat venia cap a mi ». De totes maneres, en arribar a París, s'adona que tot ha estat fruit de la il·lusió, causada per la commoció afectiva per la mort de l'Elisabet.

La guerra esclata i Fèlix se'n va a Bordeus. Durant el viatge, l'Elisabet l'inspira passar per Lourdes. Es dirigeix a la cova i demana a la Mare de Déu li concedeixi el perdó per les seves faltes. Déu empara la seva ànima, l'embolcalla amb la seva Bondat i li transmet una pau i una serenitat que mai havia sentit. Una revolució es produeix dins d'ell, sense cap esforç: « Havia esta conquistat.

S'havia fet la llum ». En tornar a París, estudia la fe catòlica i es documenta a la biblioteca deixada per l'Elisabet, on hi troba moltes notes escrites a mà. Ben aviat es posa en contacte amb el pare Janvier, dominic de molta anomenada, l'escolta molta estona, després rep la seva Confessió sacramental. L'endemà, a Missa, combrega, imaginant-se que tornarà a sentir una gràcia com la rebuda a Lourdes, però no passa res: torna a casa decebut i descoratjat. Aleshores, sent interiorment la veu de l'Elisabet: « Què còmode seria, massa còmode! Després de tota una vida d'home renegat, d'haver combatut Déu i JESUCRIST, perquè t'has confessat, hauries de tenir tota la claredat, totes les consolacions? Seria quasi immoral. No parlo de la teva sensibilitat sinó de la teva voluntat que, d'ara en endavant, l'has de posar al servei de Crist ». Atordit, Fèlix decideix tornar a confessar-se l'endemà.

La primavera de 1917, engrescat per nombrosos amics, publica el Diari de l'Elisabet. En un moment quan França passa uns dies tràgics per la seva Història, considera que les ànimes necessiten vida interior i sobretot comprendre el valor infinit que implica el sofriment. Aquesta publicació té un gran èxit. Però ben aviat, en Fèlix se sent cridat a una total consagració a Déu en la vida religiosa. L'any 1919, entra al noviciat dels Dominics de París; el 8 de juliol de 1923, és ordenat sacerdot. L'apostolat que se li confia principalment, és fer conèixer la vida i obres de l'Elisabet. Després d'haver-s'hi dedicat amb gran èxit fins la seva vellesa, ofereix la seva ànima Déu i mor a finals del mes de febrer de 1950. Gràcies als seus treballs, la causa pro beatificació de l'Elisabet fou oberta l'any 1955.

En l'audiència general de 18 d'agost del 2010, el Papa Benet XVI afirmava: « A la base de la nostra acció apostòlica, en els diferents camps on treballem, hi ha d'haver sempre una íntima unió personal amb Crist la qual s'ha de cultivar i fer créixer dia rere dia. Si estimem el Senyor, serem capaços de guiar l'ésser humà cap a Déu, perquè vegi i senti el seu amor misericordiós. Així farem conèixer al món la misericòrdia de Déu ».

Que la força de l'exemple de l'Elisabet Leseur ens encoratgi en la nostra vida d'unió amb el Senyor.

Dom Antoine Marie o.s.b.

Ajudes:

- Xecs ordinaris a nom de 'Abbaye St. Joseph de Clairval'
  - Per mitjà del seu propi Banc, ingressos en el nostre compte:
Abbaye St. Joseph de Clairval C.C.C. 2104 - Of.: 3335 - D.C.: 07 - N°: 9113949609 (Caixa Duero).
  - Targeta de crèdit (Visa, CB, Mastercard) consulti la nostra pàgina web: <http://www.clairval.com/>
- Fax: 03 80 96 25 29 — E-mail: abbaye@clairval.com — <http://www.clairval.com/>

Abbaye Saint-Joseph de Clairval (Ed. catalana) ISSN: 1956-3914 - Dépôt légal: date de parution - Directeur de publication: Dom Antoine Beauchef - Imprimerie: *Traditions Monastiques* - 21150 Flavigny-sur-Ozerain.